

Täysistunto

Keskiviikko 23.2.2022 klo 13.59—21.12

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 11/2022 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Avaan keskustelun. — Esittelypuheenvuoro, ministeri Haavisto, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.04 **Ulkoministeri Pekka Haavisto** (esittelypuheenvuoro): No niin, arvoisa eduskuntasali, arvoisa puhemies! Nyt vähän toisenlaisiin aiheisiin eli ulkomaalaislain muutoskysymykseen.

Ulkomaalaislakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset ulkoministeriön ja Digi- ja väestötietoviraston toimivaltuuksista liittyen Suomen myöntämien viisumien turvaominaisuuksiin. Ehdotettava sääntely johtuu EU-lainsäädännön mukaisista velvoitteista, joiden mukaan jäsenvaltioiden on lisättävä viisumeihin digitaalinen leima. Digitaalisen leiman varmenne suojaa viisumissa olevat tiedot muuttamiselta ja turvaa siten niiden aitouden ja eheyden. Digitaalisen leiman avulla viisumien väärinkäyttöä voitaisiin tehokkaammin ehkäistä.

Arvoisa puhemies! EU-lainsäädännön taustalla on ollut, että Euroopan komissio on todennut EU-maiden myöntämien viisumien turvallisuuden vaarantuneen. Jäsenvaltioissa on havaittu lukuisia viisumien väärennystapauksia, minkä vuoksi jäsenvaltioiden myöntämien viisumien turvaominaisuuksia on parannettava. Viisumin turvaominaisuuksia koskeva EU-sääntely on suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä, minkä takia kansallista lakia ei tarvitse muuttaa merkittävästi. Kansalliseen lakiin on kuitenkin lisättävä toimivaltuuksia koskeva sääntely, jotta EU-sääntelystä tulevat velvoitteet digitaalisen leiman lisäämisestä viisumiin voidaan kansallisesti toteuttaa.

Esityksen mukaan ulkoministeriö vastaisi siitä, että Suomen myöntämät viisumit täyttävät EU-lainsäädännön mukaiset viisumille säädetyt turvaominaisuudet. Digi- ja väestötietovirastolla olisi toimivalta tuottaa viisumin digitaalisen leiman varmenne ja allekirjoituspalvelu.

Tässä, puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ja edustaja Viljanen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 14/2022 vp

17.05 **Heidi Viljanen sd:** Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille esittelystä. Tässä, niin kuin totesitte, on erilainen teema kuin mitä tässä nyt edelliset kolme tuntia on käsitelty. Tämähän on kansallisesti meidän lainsäädännön osalta hyvin pieni ja tekninen muutos ulkomaalaislakiin mutta kuitenkin pienuudestaan huolimatta tärkeä, koska EU-maissa on havaittu, että EU-maiden myöntämien viisumien turvallisuus on tosiaankin vaarantunut ja viisumin tietoja on ollut kohtalaisen helppoa muutella ja viisumin aitoutta ei ole voitu varmasti todeta. Oikeastaanhan tämä käsittelyssä oleva digitaalinen leima viisumiin on oikein hyvä esimerkki siitä, miten digitalisaatiota voidaan hyödyntää väärinkäytösten estämiseksi.

Nyt esitettävä digitaalinen leima viisumeihin olisi tällainen muun muassa QR-koodeina meille kaikille tutumpi 2D-viivakoodi, joka pystytään lukemaan rajalla, aivan kuten esimerkiksi EU:n digitaalinen koronatodistus, ja on verrattavissa siihen. Olen ymmärtänyt, että tämä on käytännössä varsin helppo rajoilla myöskin toteuttaa.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.